

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

6.1 สรุปการศึกษา

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลตามการศึกษาเรื่อง “ การวิเคราะห์ความเสี่ยงและผลตอบแทน ในธุรกิจการเลี้ยงสุกรขุนในฟาร์มขนาดกลางแบบอิสระ ” สามารถสรุปผลได้ดังนี้คือ

เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีอายุเฉลี่ย คือ 35.66 ปี ประสบการณ์ในการเลี้ยงเฉลี่ย คือ 6.6 ปี ระดับการศึกษาเกษตรกรส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 33.33 ของฟาร์มตัวอย่าง จำนวนสุกรเฉลี่ยที่เลี้ยง คือ 1,660 ตัว ด้านแรงงานเฉลี่ย คือ 4 คน น้ำหนักลูกสุกรที่นำเข้ามาเลี้ยงเฉลี่ย คือ 7.09 กิโลกรัม อัตราการสูญเสียระหว่างการเลี้ยงสุกรเฉลี่ย คือ ร้อยละ 2.78 ของฟาร์มตัวอย่าง

เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรนำลูกสุกรขุนโดยส่วนใหญ่ซื้อจากฟาร์มอื่น คิดเป็นร้อยละ 80 ของฟาร์มตัวอย่าง การใช้อาหารส่วนใหญ่จะเป็นการใช้อาหารสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 80 ของฟาร์มตัวอย่าง วิธีการให้อาหารส่วนใหญ่เป็นการให้โดยใช้อัตโนมัติ คิดเป็นร้อยละ 46.66 ของฟาร์มตัวอย่าง โรงเรือนเป็นแบบปิดทั้งหมด โดยเกษตรกรส่วนใหญ่มีจำนวนโรงเรือน 1-2 หลัง คิดเป็นร้อยละ 66.67 ลักษณะโรงเรือนส่วนใหญ่ใช้พื้นซีเมนต์หลังคากระเบื้อง คิดเป็นร้อยละ 93.33 ของฟาร์มตัวอย่าง การจัดการสุกรป่วยเกษตรกรส่วนใหญ่ให้สัตวบาลรักษา คิดเป็นร้อยละ 53.34 ของฟาร์มตัวอย่าง การจัดการสุขภาพบาลส่วนใหญ่เกษตรกรใช้ระบบไบโอแก๊ส คิดเป็นร้อยละ 66.67 ของฟาร์มตัวอย่าง

ด้านการตลาดการจำหน่ายสุกรส่วนใหญ่มีน้ำหนักเฉลี่ย 102.80 กิโลกรัมต่อตัว ระยะเวลาจำหน่ายสุกรขุนส่วนใหญ่จำหน่าย 4 เดือน/ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.67 ของฟาร์มทั้งหมด รองลงมาคือ จำหน่าย 5 เดือน/ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.00 ของฟาร์มทั้งหมด ลักษณะการจำหน่ายเป็นการจำหน่ายตามน้ำหนักตัวทั้งหมด จำนวนพ่อค้าที่มารับซื้อมากกว่า 10 คน คิดเป็นร้อยละ 86.67 วิธีการจำหน่ายสุกรเป็นการขายส่งให้พ่อค้าปลีก คิดเป็นร้อยละ 60.00 วิธีการขนส่งสุกรที่จำหน่ายเป็นการจ้างรถรับจ้าง คิดเป็นร้อยละ 73.33 ของฟาร์มตัวอย่าง โดยผู้กำหนดราคาจำหน่ายจะใช้ราคาตลาดในการจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 60.00 ของฟาร์มตัวอย่าง

เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรมีต้นทุนในการเลี้ยงสุกรขุนเฉลี่ยที่ 5,477,973.33 บาท เป็นค่าที่ดินในการสร้างฟาร์มอยู่ที่ 604,000.00 บาท ค่าโรงเรือน 3,240,000.00 บาท ค่าโรงเรือน 112,000.00 บาท ค่าบ่อเก็บน้ำ 93,800.00 บาท ระบบป้องกันโรค 109,333.33 บาท ระบบบำบัดน้ำเสีย 538,666.67

บาท บ้านพักคนงาน 208,333.33 บาท ค่าเดินระบบไฟฟ้า 418,000.00 บาท ค่าเดินระบบประปา 113,333.33 บาท ค่าแรงงาน 14,100 บาทต่อเดือน ค่าน้ำ 733.33 บาทต่อเดือน ค่าไฟฟ้า 17,100.00 บาทต่อเดือน ค่าใช้จ่ายในฟาร์ม 5,606.67 บาทต่อเดือน และค่าบำรุงรักษาอุปกรณ์ 2,966.67 บาทต่อเดือน

ต้นทุนในการผลิตสุกรขุนแบบอิสระต่อตัวที่มีน้ำหนัก 102.80 กิโลกรัม มีต้นทุนทั้งหมดเท่ากับ 4,191.80 บาท ส่วนใหญ่เป็นต้นทุนค่าอาหาร 2,149.15 บาท คิดเป็นร้อยละ 51.27 ขายได้ในราคาตัวละ 4,998.14 บาท รายได้สุทธิ 806.34 บาทต่อตัว ต้นทุนต่อกิโลกรัม 40.78 บาท รายได้สุทธิต่อกิโลกรัม 7.84 บาท และการเลี้ยงสุกรขุนแบบพันธะสัญญามีรายได้สุทธิ 410.98 บาท ซึ่งไม่มีปัจจัยต้นทุนผันแปรในการผลิตสุกร แต่อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับ การเลี้ยงสุกรขุนแบบอิสระและการเลี้ยงสุกรขุนแบบพันธะสัญญา มีรายได้ต่างกันถึง 395.36 บาท/ตัว ซึ่งเป็นสิ่งที่ดึงดูดเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรที่ต้องการแสวงหาผลตอบแทนสูงสุด

การวิเคราะห์ความไวของโครงการจากการศึกษาสรุปได้ว่าจากกรณีศึกษาทั้ง 27 กรณี มีกรณีศึกษาที่ NPV ของโครงการจะมีค่าน้อยกว่า 0 เพียง 2 กรณี ซึ่งมี NPV ของโครงการจะมีค่ามากกว่า 0 แต่ต่ำกว่าอัตราผลตอบแทนของการเลี้ยงสุกรแบบพันธะสัญญา 3 กรณี และมี NPV ของโครงการจะมีค่ามากกว่า 0 และสูงกว่าอัตราผลตอบแทนของการเลี้ยงสุกรแบบพันธะสัญญาของโครงการถึง 22 กรณี นับเป็นความเสี่ยงที่น้อย คิดเป็นร้อยละ 18.52 ของกรณีศึกษาทั้งหมด ดังนั้นถึงแม้ว่าการเลี้ยงสุกรแบบอิสระจะมีการลงทุนที่สูง แต่ก็ตามมาด้วยผลตอบแทนที่สูงเช่นเดียวกัน

สรุปความเสี่ยงของการเลี้ยงสุกรทั้งแบบอิสระและแบบพันธะสัญญาได้แบ่งเป็นประเด็น 3 ประเด็นคือ

1. ความเสี่ยงการผลิตสุกรแบบอิสระจะมีความเสี่ยงในด้านพันธุ์สุกร เนื่องจากเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรต้องเป็นผู้จัดหาพันธุ์เอง ซึ่งแตกต่างจากการเลี้ยงสุกรแบบพันธะสัญญาที่บริษัทที่ทำพันธะสัญญาทำให้ไม่มีความเสี่ยงในด้านพันธุ์สุกร ซึ่งความเสี่ยงด้านอาหารและการให้อาหาร และความเสี่ยงด้านโรงเรือนเลี้ยงสุกรนั้นทั้งแบบอิสระและแบบพันธะสัญญานั้นมีประเด็นความเสี่ยงไปในทางเดียวกัน

2. ความเสี่ยงการจัดการด้านสุขภาพสัตว์จะมีความเสี่ยงในเรื่องการป่วยของสุกร ซึ่งทั้งการเลี้ยงสุกรแบบอิสระและแบบพันธะสัญญานั้นมีประเด็นความเสี่ยงไปในทางเดียวกัน แต่ในการเลี้ยงสุกรแบบพันธะสัญญาจะมีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นอีกด้านหนึ่งคือ ไม่มีการฆ่าเชื้อโรคก่อน เข้า-ออกฟาร์ม เนื่องจากฟาร์มแบบพันธะสัญญาจะมีสัตวบาลดูแลเพียงคนเดียวในหนึ่งโครงการของบริษัทที่ทำพันธะสัญญา ซึ่งสัตวบาลก็เป็นพาหนะนำโรคจากฟาร์มอื่นมาซึ่งก็เป็นความเสี่ยงอีกอย่างหนึ่ง

3. ความเสี่ยงด้านการตลาดสุกรพบว่าเกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรแบบอิสระมีระดับปัญหาหนัก เนื่องจากส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับรายได้ในการเลี้ยงสุกร ถ้าราคาสุกรขุนตกต่ำเกษตรกรผู้เลี้ยงต้องรับภาระต้นทุนทั้งหมด และความเสี่ยงในการหาผู้ซื้อสุกรไม่ได้เมื่อถึงกำหนดจับจะทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรต้องรับภาระต้นทุนมากขึ้น แต่เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรพันธะสัญญาพบว่า มีระดับความเสี่ยงน้อยทั้งหมด เนื่องจากปัญหาการจัดการตลาดเป็นหน้าที่ของบริษัทที่ทำพันธะสัญญา แต่ก็ยังมีผลกระทบเนื่องจากทั้งด้าน ราคาสุกรขุนตกต่ำ หาผู้ซื้อสุกรไม่ได้เมื่อถึงกำหนดจับ และพ่อค้าไม่มารับซื้อตามเวลาที่นัดไว้ มีผลให้บริษัทที่ทำพันธะสัญญาจำหน่ายได้ในปริมาณน้อย ทำให้เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรต้องเลี้ยงสุกรต่อรุ่นนานขึ้น ทำให้สิ้นเปลืองปัจจัยการผลิต และยังทำให้รอบการเลี้ยงต่อปีต่ำด้วย

6.2 ข้อเสนอแนะ

จากผลการค้นคว้าครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะตามเหตุและผลที่ค้นพบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการผลิตสุกรขุนต่อไป ซึ่งมีข้อเสนอแนะดังนี้

ด้านการเลี้ยงสุกร

(1) เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรที่ต้องการเลี้ยงสุกรแบบอิสระ ควรเป็นฟาร์มขนาดกลางก่อนข้างไปทางขนาดใหญ่ ซึ่งสามารถทำเป็นฟาร์มครบวงจร เพื่อลดต้นทุนในการซื้อลูกสุกร และฟาร์มขนาดใหญ่จะมีอำนาจต่อรองกับผู้ซื้อได้ ทำให้ไม่ประสบปัญหาถูกกดราคาเมื่อต้องการจำหน่ายสุกรขุน (2) จากการศึกษาสังเกตได้ว่าการเลี้ยงแบบอิสระทั้ง 27 กรณี มีกรณีที่ NPV ของโครงการจะมีค่ามากกว่า 0 และสูงกว่าอัตราผลตอบแทนของการเลี้ยงสุกรแบบพันธะสัญญาของโครงการถึง 22 กรณี นับเป็นความเสี่ยงที่น้อย คิดเป็นร้อยละ 18.52 ของกรณีศึกษาทั้งหมด ดังนั้นถ้าผู้ประกอบการที่มีความพร้อมทางด้านเงินทุน และประสบการณ์ที่ดีแล้ว การเลี้ยงแบบอิสระก็เป็นอีกทางหนึ่งที่มีความน่าสนใจในการลงทุน

ด้านตลาด

(1) การขายสุกรจะมีพ่อค้ามารับซื้อ ซึ่งใช้ราคากลางในการกำหนดราคาแต่อาจถูกตัดราคา ด้านรูปร่างและคุณภาพสุกร บางครั้งได้รับเงินช้า ดังนั้นเกษตรกรควรปรับปรุงพัฒนาการบริหารจัดการด้านพันธุ์สุกร การสุขภาพให้ดีขึ้นเพื่อเพิ่มคุณภาพของสุกรขุนที่การผลิต และหาแหล่งจำหน่ายให้มีหลากหลายมากขึ้น (2) เกษตรกรผู้เลี้ยงสุกรควรมีการรวมกลุ่ม เพื่อช่วยให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นและมีอำนาจต่อรองราคามากขึ้น